

Hướng dẫn bổ sung chương trình ngữ văn Trung Quốc (dành cho học sinh không nói tiếng Hoa)

Tóm tắt nội dung

Dẫn luận

1. Dưới kết cấu chương trình chung, Hướng dẫn bổ sung nêu ra nguyên tắc, cách thức và kiến nghị theo trường hợp học tập của những học sinh không nói tiếng Hoa. Người đọc nên đọc chung hướng dẫn bổ sung này với những hướng dẫn chương trình giáo dục ngữ văn Trung Quốc đã được công bố trong mấy năm nay, để hiểu toàn diện về chương trình.

Chương I Khái luận

2. Ngôn ngữ mà các học sinh không nói tiếng Hoa tại Hồng Kông thường dùng là tiếng Urdu, tiếng Anh, tiếng Nepal, tiếng Tagalog, tiếng Hindi v.v..
3. Chính sách giáo dục ngữ văn của Hồng Kông là nâng cao trình độ hai văn (Trung văn, Anh văn) ba tiếng (tiếng Quảng Đông, tiếng phổ thông và tiếng Anh) của học sinh. Tiếng Quảng Đông và chữ phồn thể được sử dụng phổ biến trong xã hội Hồng Kông và lớp học Trung văn của Hồng Kông. Những học sinh không nói tiếng Hoa học tiếng Quảng Đông và chữ phồn thể sẽ có lợi cho họ hòa nhập vào xã hội, phù hợp lợi ích của họ.

Chương II Kết cấu chương trình

4. Chương trình ngữ văn Trung Quốc được thiết kế bởi Nghị hội phát triển chương trình Hồng Kông đã cung cấp một kết cấu chương trình linh hoạt và rộng rãi, thích hợp với tất cả các học sinh tiểu học lẫn trung học tại Hồng Kông. Các trường nên điều chỉnh chương trình của mình theo kết cấu chương trình Trung ương, để đáp ứng được yêu cầu học tập đa dạng hóa của học sinh.
5. Nội dung học tập trong giáo dục ngữ văn Trung Quốc bao gồm chín nội dung là đọc hiểu, viết văn, nghe hiểu, nói, văn học, văn hóa Trung Hoa, đạo đức, tư duy, tự học ngữ văn, thích hợp với tất cả các học sinh.
6. Căn cứ vào đặc điểm học tập của những học sinh không nói tiếng Hoa, các trường học nên thiết thực xem xét các nhân tố, thiết kế nội dung học tập thích hợp, chẳng hạn như đọc và viết chữ, khả năng giao tiếp, khả năng tích lũy trí thức, khiếu thẩm mỹ, văn hóa đa nguyên, đạo đức và khả năng tự học v.v..
7. Quá trình học tiếng Trung của những học sinh không nói tiếng Hoa đã thể hiện rõ đặc điểm kinh nghiệm học ngôn ngữ thứ hai là bắt đầu học từ nghe nói trước, rồi học đọc chữ, học viết chữ, đào tạo đọc sách, sau đó kết hợp đọc sách để học viết văn.

Chương III Quy hoạch chương trình

8. Trường học nên quy hoạch chương trình ngữ văn Trung Quốc theo khả năng, trình độ,

hứng thú của những học sinh không nói tiếng Hoa. Nguyên tắc quy hoạch chương trình bao gồm: cung cấp chương trình học tập ngữ văn một cách cân bằng và toàn diện, nên điều chỉnh chương trình theo tình hình của học sinh, đáp ứng được kỳ vọng của phụ huynh và học sinh.

9. Theo kinh nghiệm thực tiễn của trường học, có thể tóm tắt thành bốn hình thức thiết kế chương trình: **Hòa nhập vào lớp học Trung văn, chuyển tiếp, học tập theo mục tiêu đặc biệt, vận dụng tổng hợp.**

Chương IV Hình thức thiết kế chương trình

10. Những hình thức thiết kế chương trình được các trường tự do lựa chọn sử dụng

- **Hình thức I: Hòa nhập vào lớp học Trung văn**

Học sinh không nói tiếng Hoa lên lớp chung với các học sinh nói tiếng Hoa. Do có các yêu cầu trong quá trình học tiếng Trung, các trường nên triển khai giáo dục phụ đạo ngoài giờ học theo kiểu tiêu điểm về các mặt khác nhau.

Đối tượng thực hành: Những học sinh tới Hồng Kông từ khi còn nhỏ, và đã tiếp xúc với tiếng Trung từ nhỏ. Họ học tại Trường mầm non tiếng Trung, đạt trình độ có thể học tập bằng tiếng Trung.

Ưu điểm: Có môi trường ngôn ngữ tiếng Trung một cách đa dạng, phối hợp với nhau, hòa nhập sắc tộc và văn hóa với nhau.

Thách thức: Những học sinh không nói tiếng Hoa cùng lên lớp Trung văn với những học sinh nói tiếng Hoa cùng một trường, các trường nên phụ đạo ngoài giờ học, phải có công cụ chẩn đoán.

- **Hình thức II: Chuyển tiếp**

Trong giai đoạn đầu học tập, học sinh không nói tiếng Hoa rời lớp học Trung văn bình thường, và tập trung học trong thời gian ngắn với mức độ cao, nâng cao trình độ tiếng Trung một cách nhanh chóng, cho đến khi trình độ tiếng Trung của họ đã được học chung với các bạn học khác.

Đối tượng thực hành: Những học sinh tới Hồng Kông khi đã ở độ tuổi thanh thiếu niên, tiếp xúc tiếng Trung hơi muộn. Đồng thời, họ có yêu cầu học tiếp tại Hồng Kông cũng như tìm những việc làm yêu cầu thành thạo tiếng Trung.

Ưu điểm: Tập trung học tập, đặt nền móng vững chắc, khắc phục khó khăn, có thời gian thích ứng đầy đủ, và cho phép xuất phát điểm trong học tập còn thấp.

Thách thức: Phải có công cụ chẩn đoán, học từ trình độ sơ cấp.

- **Hình thức III: Học tập theo mục tiêu đặc biệt**

Trên cơ sở có mục tiêu học tập đặc biệt, học tiếng Trung sẽ có lợi cho việc giao tiếp và trao đổi bình thường

Đối tượng thực hành: Học sinh từ nước ngoài trở về Hồng Kông, ở lại ngắn hạn, định rời Hồng Kông sau khi tốt nghiệp. Trình độ tiếng Trung của họ không cao và không có ý học tiếp hoặc làm việc tại Hồng Kông. Hoặc là những học sinh tới Hồng Kông đã ở độ tuổi thanh thiếu niên mới, tiếp xúc tiếng Trung hơi muộn, và không có ý học tiếp hoặc tìm những việc làm yêu cầu thành thạo tiếng Trung tại Hồng Kông.

Ưu điểm: Có thể đáp ứng nhu cầu đặc biệt, lựa chọn phạm vi học tập một cách hạn hẹp. Kết hợp cuộc sống thực tế, tập trung học cách trao đổi và ứng dụng. Có thể linh hoạt điều chỉnh yêu cầu về trình độ học tập, cân bằng áp lực của việc học hành của học sinh.

Thách thức: Học tập chỉ để đáp ứng nhu cầu đặc biệt.

- **Hình thức IV: Áp dụng tổng hợp**

Các trường có thể phải phát triển vài hình thức thiết kế chương trình, áp dụng tổng hợp các cách làm, để đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng và kỳ vọng khác nhau của các học sinh không nói tiếng Hoa trong một trường.

Đối tượng thực hành: Những trường học có nhiều học sinh không nói tiếng Hoa, bối cảnh gia đình của học sinh một cách đa dạng, các phụ huynh có yêu cầu và kỳ vọng khác nhau, trình độ tiếng Trung của học sinh có chênh lệch lớn.

Ưu điểm: Dùng chương trình khác nhau để đáp ứng yêu cầu khác biệt của từng học sinh.

Thách thức: Phải đầu tư tài nguyên giáo dục nhiều hơn, chung sức chung lòng, sử dụng hình thức thiết kế chương trình khác nhau, đáp ứng nhu cầu và mục tiêu khác nhau của học sinh.

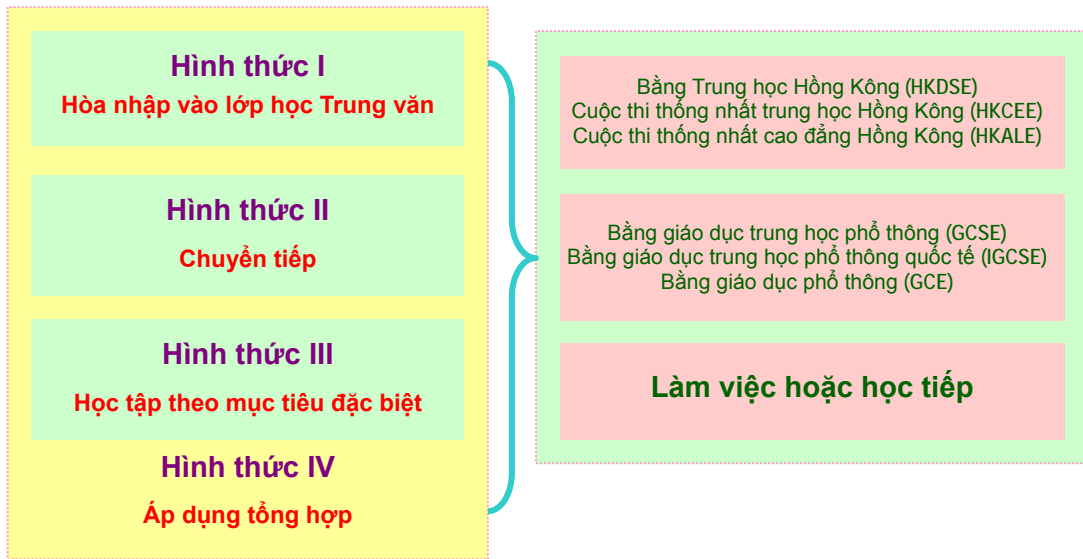
Chương V Dạy và học

11. Dạy học sinh không nói tiếng Hoa học tập tiếng Trung, nên hiểu rõ sự phân biệt giữa việc học tập ngôn ngữ thứ nhất và ngôn ngữ thứ hai, sử dụng cách học và dạy có mục đích rõ ràng.
12. Khi những học sinh không nói tiếng Hoa học tập tiếng Trung, vì tiếng mẹ đẻ và tiếng Trung khác nhau, nên thường gặp phải khó khăn trong những mặt như hình chữ Hán, thanh điệu, ngữ khí, lượng từ(loại từ), trật tự từ của tiếng Trung v.v..
13. Nguyên tắc học và dạy: tìm hiểu khả năng học sinh, xác định mục tiêu học tập, đáp ứng nhu cầu học tập đa dạng hóa, điều chỉnh trình độ học tập và tài liệu học tập, linh hoạt sử dụng tài nguyên giúp học sinh tự học.
14. Cách thức dạy và học: Học khẩu ngữ từ bắt chước; phân biệt dạy đọc và viết chữ; tư liệu đọc theo số lượng chữ đã học của học sinh và phải phù hợp sự phát triển của tâm trí học sinh; Đọc kết hợp với viết; xây dựng môi trường học ngôn ngữ; tập chung học.

Chương VI Đánh giá

15. Việc đánh giá là phần tổ chức của việc dạy và học, nên sử dụng phương pháp khác nhau để đánh giá việc học hành của học sinh một cách toàn diện. Biết dùng tài liệu đánh giá để phản ánh việc học hành của học sinh, nắm được tiến trình học tập trong các giai đoạn khác nhau.
16. Thông qua học tập theo các hình thức khác nhau, những học sinh không nói tiếng Hoa sẽ được đánh giá khác nhau và sẽ theo hướng phát triển đa dạng. Học sinh có thể được cấp bằng tiếng Trung: Cuộc thi thống nhất trung học Hồng Kông (HKCEE), Cuộc thi thống nhất cao đẳng Hồng Kông (HKALE), Bằng trung học Hồng Kông (HKDSE) trong tương lai; Bằng giáo dục phổ thông (GCE), Bằng giáo dục trung học phổ thông quốc tế (IGCSE), Bằng giáo dục trung học phổ thông (GCSE).

Những gì có liên quan với những đề nghị về hình thức thiết kế chương trình, đánh giá và hướng phát triển khác nhau, xin xem thêm bảng dưới đây:

Chương VII Tài nguyên dạy và học

- Phát triển chương trình thích hợp học sinh không nói tiếng Hoa: từ vựng cơ bản, phần mềm tự học, chương trình điều chỉnh mẫu của trường, cách dạy và học mẫu, công cụ đánh giá việc học hành của học sinh v.v..
- Tăng cường phục vụ và tài nguyên dành cho các học sinh không nói tiếng Hoa: tiếp tục cung cấp hỗ trợ tại trường, tăng cường hợp tác với các đại học, cao đẳng, nâng cao trình độ chuyên ngành của giáo viên, giúp đỡ phụ huynh, tăng cường trang thiết bị đồng bộ trong khu dân cư, tiến hành các loại nghiên cứu và kế hoạch phát triển v.v..

Phụ lục

- Tài liệu tham khảo bao gồm: đặc điểm của tiếng Trung hiện đại, bộ thủ và bộ phận của chữ Hán, kinh nghiệm học tiếng Trung trong các khu vực người Hoa; một loạt chương trình và giáo dục mẫu, ví dụ: trường tự điều chỉnh các trọng điểm trong học tập, kết cấu chương trình của trường, kế hoạch dạy học và bảng tiến độ, giới thiệu giáo trình của trường, những hoạt động dạy học như đọc, viết, nghe, nói; cuộc thi tiếng Trung ở nước ngoài; đa dạng hóa hướng phát triển của học sinh không nói tiếng Trung sau khi đã tiếp nhận giáo dục cơ sở; tài liệu tham khảo đồng bộ để giúp đỡ học sinh không nói tiếng Hoa tự học; những tư liệu học tập có thể tìm thấy ngoài xã hội.

Cục Giáo dục Khu hành chính đặc biệt Hồng Kông

Tháng 11 năm 2008

Đây là bản dịch, nếu hàm ý của những từ khác với bản tiếng Trung, xin lấy bản tiếng Trung làm chuẩn.